

بسمه تعالی

حکومت اسلام، حکومت قانون است.
«امام خمینی(ره)»

درسنامه

«آشنایی با قوانین و مقررات اموال دولتی»

ویژه مدیران

«سطوح عملیاتی»

موضوع بخشنامه شماره ۲۵۹۰۰/۲۰۰ مورخ ۸۹/۵/۱۸

معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور

معاونت راهبردی منابع انسانی

امور توسعه منابع انسانی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رییس جمهور در راستای توانمندسازی کارمندان و مدیران، طراحی و اجرای برنامه های آموزشی کاربردی را به عنوان یکی از اهداف راهبردی و کلان به منظور بهبود و ارتقای سطح کمی و کیفی عملکرد فردی و سازمانی و همچنین توسعه مهارتها و توانایی های انجام کار کارمندان را در دستور کار قرار داده است.

مجموعه آموزشی را که پیش رو دارید، محتوی آموزشی یکی از عناوین دوره های آموزشی مالی و محاسباتی ویژه مدیران، تحت عنوان آشنایی با «قوانین و مقررات اموال دولتی» است که برای مدیران «سطوح عملیاتی» ، با توجه به میزان ۶ ساعت آموزش، تدوین شده است.

در این مجموعه سعی شده بر موضوعات و مواد قانونی که مرتبط با وظایف و مأموریت های مدیران سطوح عملیاتی است، اشاره شود. مدیران می توانند جهت مطالعه و کسب اطلاعات بیشتر به منابع معرفی شده و آیین نامه ها و دستورالعمل های مرتبط و مورد اشاره در متن مراجعه نمایند.

امور توسعه منابع انسانی

فهرست مطالب

صفحه	فهرست
۵.....	موادی از آیین نامه اموال دولتی
۵.....	مفهوم اموال دولتی (ماده ۲).....
۵.....	اموال منقول مصرفی (ماده ۱۱).....
۵.....	فروش اموال منقول مصرفی و در حکم مصرفی (ماده ۱۲).....
	الف) اموال غیرمنقول
۵.....	نگهداری حساب اموال غیرمنقول دولتی (ماده ۱۳).....
۵.....	حفظ و حراست اموال غیرمنقول متعلق به دولت (ماده ۱۶).....
	ب) اموال طرحهای عمرانی
۶.....	انتقال و واگذاری اموال غیرمنقول دولتی (ماده ۱۷).....
۶.....	شرایط خروج مال از وزارتخانه یا مؤسسه دولتی (ماده ۲۱).....
۶.....	حفظ و حراست اموال دولتی در اختیار دستگاه (ماده ۳۱).....
۶.....	حفظ و حراست و نگهداری حساب اموال خریداری شده توسط دستگاهها (ماده ۳۲).....
۷.....	مسئولیت حفظ، حراست و نگهداری حساب اموال برای موارد خاص (ماده ۳۷).....
۷.....	مفقود شدن یا از بین رفتن مال (ماده ۳۸).....
۷.....	شرایط حذف اموال سرقت یا مفقود شده (ماده ۳۹).....
۷.....	خریداری اموال منقول از محل اعتبارات (ماده ۴۱).....

فهرست مطالب

صفحه	فهرست
۸.....	تکالیف ذیحسابان و مأموران مالی (قانون محاسبات عمومی (ماده ۱۰۵).....
اموال دولتی (قانون محاسبات عمومی)	
۸.....	مسئولیت حفظ، حراست و نگهداری حساب اموال در موارد خاص (ماده ۱۰۶).....
۸.....	انتقال بلاعوض اموال منقول (ماده ۱۰۷).....
۹.....	انتقال بلاعوض اموال منقول وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی (ماده ۱۰۸).....
	انتقال بلاعوض اموال منقول شرکت های دولتی که سهام آنها متعلق به دولت می باشد. (ماده ۱۰۹).....
۹.....	در اختیار قراردادن اموال منقول به صورت امانی (ماده ۱۱۰).....
۱۰.....	فروش اموال منقول (ماده ۱۱۲).....
۱۰.....	اموال و دارایی های منقول و غیرمنقول تملک شده (ماده ۱۱۳).....
۱۱.....	اموال غیرمنقول وزارتخانه و مؤسسات دولتی (ماده ۱۱۴).....
۱۱.....	فروش اموال غیرمنقول (ماده ۱۱۵).....
۱۲.....	شرایط انتقال اموال غیرمنقول (ماده ۱۱۷).....
۱۲.....	شرایط انتقال اموال غیرمنقول متعلق به شرکت های دولتی (ماده ۱۱۸).....
	شرایط انتقال اموال غیرمنقول شرکت هایی که صددرصد سهام آن متعلق به دولت است. (ماده ۱۱۹).....
۱۳.....	شرایط واگذاری اموال غیرمنقول دولتی مازاد بر احتیاج (ماده ۱۲۰).....
۱۳.....	نمونه اسناد برای پرداخت هزینه ها (ماده ۱۲۸).....
۱۴.....	رسیدگی و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (ماده ۱۳۲).....
۱۴.....	منابع.....

موادی از آیین نامه اموال دولتی

مفهوم اموال دولتی (ماده ۲): اموال دولتی اموالی است که توسط وزارتخانه ها، مؤسسات و یا شرکت های دولتی خریداری می شود یا به هر طریق قانونی دیگر به تملک دولت درآمده یا درمی آید.

اموال منقول مصرفی (ماده ۱۱): اموال منقول مصرفی و در حکم مصرفی دولت که در اختیار وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی است، در صورتی که اضافه بر نیاز آنها باشد، با موافقت وزیر یا رییس مؤسسه دولتی دارنده مال یا مقام های مجاز از طرف آنها قابل انتقال به سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی خواهد بود.

فروش اموال منقول مصرفی و در حکم مصرفی (ماده ۱۲): فروش اموال منقول مصرفی و در حکم اضافه بر نیاز وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی با رعایت مقررات مربوط به معاملات دولتی و اطلاع ذیحساب مربوط مجاز می باشد. وجوه حاصل از فروش اموال مذکور باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود.

الف) اموال غیرمنقول

نگهداری حساب اموال غیرمنقول دولتی (ماده ۱۳): حساب اموال غیرمنقول دولتی در اختیار وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در دفاتر اموال ذیحسابی مربوط نگهداری می شود. ذیحساب مکلف است فهرست اموال مذکور را حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه تهیه و به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال نموده و در پایان هر سال نیز تغییرات مربوط را گزارش دهد.

حفظ و حراست اموال غیرمنقول متعلق به دولت (ماده ۱۶): دستگاه های اجرایی مشمول این آیین نامه باید به منظور حفظ و حراست اموال غیرمنقول متعلق به دولت که در اختیار آنها می باشد و حقوق دولت نسبت به آن اموال اقدامات لازم معمول و عندالاقضاء نسبت به گماردن نگهبان یا حصارکشی، اقدام نمایند.

ب) اموال طرحهای عمرانی

انتقال و واگذاری اموال غیرمنقول دولتی (ماده ۱۷): انتقال و واگذاری اموال موضوع ماده (۱۱۳) قانون (محاسبات عمومی) که برای ادامه عملیات طرح عمرانی از آنها رفع نیاز شده است به سایر دستگاه های دولتی، در جریان اجرای طرح با رعایت سایر مقررات مربوط، در موارد زیر مجاز است:

۱- انتقال بلاعوض، فروش و واگذاری اموال منقول غیرمصرفی و نیز انتقال اموال مصرفی و در حکم مصرفی حسب مورد، برابر احکام مواد (۱۰۷)، (۱۰۸)، (۱۱۰) و (۱۱۲) قانون (قانون محاسبات عمومی) و مقررات این آیین نامه .

۲- انتقال بلاعوض، فروش و واگذاری اموال غیرمنقول حسب مورد برابر احکام مواد (۱۱۴)، (۱۱۵)، (۱۱۷) و (۱۲۰) قانون (محاسبات عمومی)

تبصره- وجوه حاصل از فروش اموال که ناشی از اعمال حکم ماده (۱۱۵) قانون (محاسبات عمومی) است باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود.

شرایط خروج مال از وزارتخانه یا مؤسسه دولتی (ماده ۲۱): خروج مال از وزارتخانه یا مؤسسه دولتی بایستی با رعایت مقررات این آیین نامه و مجوز مقامات مجاز دستگاه های ذیربط و با صدور پروانه خروج، شامل مشخصات کامل مال و تعیین واحد گیرنده به امضای امین اموال و رییس اداره ذیربط انجام شود. پروانه های مذکور باید در دفاتری که به همین منظور تهیه شده است ثبت شود.

حفظ و حراست اموال دولتی در اختیار دستگاه (ماده ۳۱): وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی باید با توجه به تشکیلات، کمیته، کیفیت و حمل و استقرار اموال دولتی در اختیار خود ترتیبات لازم را به منظور حفظ و حراست کامل اینگونه اموال اتخاذ نمایند و وظایف و مسئولیتهای هر یک از واحدها و عوامل اجرایی را در این خصوص به طور دقیق تعیین و ابلاغ کنند.

حفظ و حراست و نگهداری حساب اموال خریداری شده توسط دستگاهها (ماده ۳۲): حفظ، حراست و نگهداری حساب اموالی که به موجب قوانین و مقررات توسط وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی خریداری شده و مقرر می شود هزینه آنها به حساب پیمانکار منظور شود، تا زمان در اختیار داشتن اموال مذکور به عهده دستگاه اجرایی ذیربط می باشد.

حفظ و حراست و نگهداری حساب اموال برای موارد خاص (ماده ۳۷): حفظ، حراست و نگهداری حساب اموالی که برای مصارف خاص از طرف اشخاص به دولت یا به دستگاه های دولتی اهدا شده یا می شود، ضمن رعایت نظر اهداکنندگان مال مشمول مقررات این آیین نامه خواهد بود.

مفقود شدن یا از بین رفتن مال (ماده ۳۸): کلیه دستگاه های مشمول این آیین نامه مکلفند در صورت مفقود شدن یا از بین رفتن مال در اثر سرقت، آتش سوزی یا هر علت دیگری همچنین در موارد تسامح در حفظ و نگهداری اموال دولتی و استفاده غیرمجاز از اموال مذکور نسبت به اعلام موضوع حسب مورد به مراجع صلاحیتدار اداری، انتظامی، قضایی و دیوان محاسبات کشور و پیگیری امر تا حصول نتیجه نهایی اقدام لازم را به عمل آورند. در صورتی که وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی، اموالی را به طور امانی از شرکتهای دولتی در اختیار داشته باشند مکلفند در مورد اموال مذکور نیز مفاد این ماده را رعایت نمایند.

شرایط حذف اموال سرقت شده یا مفقود شده (ماده ۳۹): اموال سرقت شده، مفقود یا از بین رفته وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی در موارد زیر از دفاتر مربوط حذف خواهند شد:

۱- در صورت دستگیری سارق و بدست نیامدن مال، پس از طی مراحل نهایی رسیدگی به موضوع در مراجع صلاحیتدار

۲- در صورت پیدا نشدن مال مفقود شده، سارق یا مال سرقت شده و اعلام بی گناهی و عدم سوء نیت مسئولین امر توسط مراجع ذیصلاح.

تبصره ۱- هر گاه مال سرقت شده یا مفقود، بعد از حذف از دفاتر پیدا و مسترد شود باید مانند اموال رسیده مجدداً در دفاتر مربوط ثبت شود.

تبصره ۲- در مواردی که اموال دولتی بر اثر حوادث ناگهانی از قبیل سیل، زلزله، جنگ و حوادث مشابه از بین برود با موافقت وزیر وزارتخانه مربوط یا رییس مؤسسه یا سازمان مربوط و یا مقام مجاز از طرف آنها اموال مذکور از دفاتر اموال حذف خواهد شد.

خریداری اموال منقول از محل اعتبارات (ماده ۴۱): اموال منقولی که با توجه به وظایف قانونی وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و دستگاه های اجرایی محلی به منظور کمک یا اعانه یا جهت اهدا از

محل اعتبارات مربوط خریداری می شوند از لحاظ واگذاری به دریافت کنندگان کمک یا هدایا مشمول مقررات این آیین نامه نبوده و تابع ضوابط و مقررات مربوط به خود خواهند بود.

تکالیف ذیحسابان و مأموران مالی (ماده ۱۰۵ قانون محاسبات عمومی کشور): ذیحسابان و سایر مأموران مالی در اجرای تکالیف و مسئولیت هایی که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به آنها محول می شود، موظفند به تکالیف و مسئولیت های محوله عمل نمایند و کلیه مسئولان دستگاه های اجرایی و کارکنان ذیحسابی ها مکلف به همکاری و تشریک مساعی در این مورد خواهند بود. متخلفین با اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی و یا دادستان دیوان محاسبات کشور به موجب رأی هیأت های مستشاری دیوان مزبور حسب مورد به مجازات های زیر محکوم خواهند شد:

۱- اخطار کتبی بدون درج در پرونده استخدامی

۲- توبیخ کتبی با درج در پرونده استخدامی

۳- کسر حقوق و مزایا تا حداکثر یک سوم از یک ماه تا سه ماه

۴- انفصال موقت از سه ماه تا یک سال

اموال دولتی (قانون محاسبات عمومی کشور)

مسئولیت حفظ، حراست و نگهداری حساب اموال در موارد خاص (ماده ۱۰۶ قانون محاسبات عمومی کشور): مسئولیت حفظ و حراست و نگهداری حساب اموال منقول دولتی و غیرمنقول در اختیار وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی یا وزارتخانه یا مؤسسه دولتی استفاده کننده و نظارت و تمرکز حساب اموال مزبور با وزارت امور اقتصادی و دارایی می باشد. در اجرای این ماده وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز است در مواردی که لازم تشخیص دهد به حساب و موجودی اموال وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی به طرق مقتضی رسیدگی نماید و دستگاه های مزبور مکلف به همکاری و ایجاد تسهیلات لازم در این زمینه خواهند بود و در هر حال رسیدگی و نظارت وزارت امور اقتصادی و دارایی رافع مسئولیت دستگاه های دولتی مربوط نخواهد بود.

انتقال بلاعوض اموال منقول (ماده ۱۰۷ قانون محاسبات عمومی کشور): انتقال بلاعوض اموال منقول دولت از یک وزارتخانه یا مؤسسه دولتی به وزارتخانه یا مؤسسه دولتی دیگر در صورتی

امکانپذیر خواهد بود که علاوه بر موافقت وزارتخانه یا مؤسسه ای که مال را در اختیار دارد موافقت وزارت امور اقتصادی و دارایی قبلاً تحصیل شده باشد.

انتقال بلاعوض اموال منقول به شرکت های دولتی (ماده ۱۰۸ قانون محاسبات عمومی کشور):

انتقال بلاعوض اموال منقول وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی به شرکت های دولتی که صد درصد سهام آنها متعلق به دولت باشد بنا به تقاضای شرکت دولتی ذیربط و موافقت وزیر یا بالاترین مقام اجرایی وزارتخانه یا مؤسسه دولتی انتقال دهنده مال با تأیید قبلی وزارت امور اقتصادی و دارایی مجاز می باشد در صورتی که ارزش اموال منقولی که در اجرای این ماده در هر سال به شرکت دولتی منتقل می شود براساس ارزیابی کارشناس منتخب شرکت جمعاً بیش از یک میلیون ریال باشد. در پایان هر سال باید سرمایه شرکت معادل مبلغ ارزیابی شده افزایش یابد و در هر حال شرکت انتقال گیرنده مکلف است ارزش مال منتقل شده را به حسابهای مربوط منظور نماید.

انتقال بلاعوض اموال منقول شرکت های دولتی که صد درصد سهام آنها متعلق به دولت می باشد

(ماده ۱۰۹ قانون محاسبات عمومی کشور): انتقال بلاعوض اموال منقول شرکت های دولتی که

صد درصد سهام آنها متعلق به دولت می باشد به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی بنا به تقاضای وزیر یا رییس مؤسسه دولتی مربوط و موافقت مجمع عمومی شرکت و اطلاع قبلی وزارت امور اقتصادی و دارایی مشروط بر آنکه ارزش دفتری (قیمت تمام شده منهای تجمع ذخیره استهلاک) اموالی که در اجرای این ماده انتقال داده می شود جمعاً از ۵۰٪ سرمایه پرداخت شده شرکت تجاوز نکند، مجاز می باشد. شرکت انتقال دهنده مال مکلف است در صورتی که ارزش دفتری اموال منقول شرکت که در اجرای این ماده به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی منتقل می شود تا یک میلیون ریال باشد معادل مبلغ مزبور به حساب هزینه همان سال منظور و در صورت تجاوز این مبلغ از یک میلیون ریال معادل ارزش دفتری اموال منتقل شده سرمایه شرکت را کاهش دهد.

در اختیار قراردادن اموال منقول به صورت امانی (ماده ۱۱۰ قانون محاسبات عمومی کشور):

وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شرکت های دولتی می توانند اموال منقول خود را به طور امانی در اختیار سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی

غیردولتی قرار دهند. در این صورت وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی و شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی تحویل گیرنده بدون این که حق تصرفات مالکانه نسبت به اموال امانی مذکور داشته باشند مسئول حفظ و حراست و نگهداری حساب این اموال خواهند بود و باید فهرست اموال مزبور را به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال و عین اموال را پس از رفع نیاز به وزارتخانه یا مؤسسه دولتی و یا شرکت دولتی ذیربط اعاده و مراتب را به وزارت امور اقتصادی و دارایی اطلاع دهند.

فروش اموال منقول (ماده ۱۱۲ قانون محاسبات عمومی کشور): فروش اموال منقول وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که اسقاط شده و یا مازاد بر نیاز تشخیص داده شود و مورد نیاز سایر وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی نباشد، با اطلاع قبلی وزارت امور اقتصادی و دارایی و اجازه بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذیربط با رعایت مقررات مربوط به معاملات دولتی مجاز می باشد. وجوه حاصل از فروش این قبیل اموال باید به حساب درآمد عمومی واریز شود.

تبصره - اموال منقولی که فروش آنها به موجب قانون ممنوع می باشد، از شمول این ماده مستثنی می باشد.

اموال و دارایی های منقول و غیرمنقول تملک شده (ماده ۱۱۳ قانون محاسبات عمومی کشور): کلیه اموال و دارایی های منقول و غیرمنقولی که از محل اعتبارات طرحهای عمرانی (سرمایه گذاری ثابت) برای اجرای طرحهای مزبور خریداری و یا بر اثر اجرای این طرحها ایجاد و یا تملک می شود اعم از این که دستگاه اجرایی طرح، وزارتخانه یا مؤسسه دولتی یا شرکت دولتی و یا مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی باشد تا زمانی که اجرای طرحهای مربوط خاتمه نیافته است متعلق به دولت است و حفظ و حراست آنها با دستگاه های اجرایی ذیربط می باشد و در صورتی که از اموال مذکور برای ادامه عملیات طرح رفع نیاز شود واگذاری عین و یا حق استفاده از آنها به سایر دستگاه های دولتی و همچنین فروش آنها تابع مقررات فصل پنجم این قانون خواهد بود و وجوه حاصل از فروش باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز گردد.

تبصره ۱- اموال منقول و غیرمنقول موضوع این ماده پس از خاتمه اجرای طرحهای مربوط در مورد طرحهایی که توسط وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی اجرا می شود کماکان متعلق به دولت خواهد بود و در مورد طرحهایی که مجری آنها شرکت های دولتی یا نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی هستند به حساب اموال و دارایی های دستگاه مسئول بهره برداری طرح منظور خواهد شد.

تبصره ۲- درآمدهای ناشی از بهره برداری از این نوع اموال و دارایی ها در مورد طرحهای عمرانی که توسط وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی اجرا می شود قبل و بعد از خاتمه اجرای طرح به حساب درآمد عمومی کشور و در مورد طرحهای مورد اجرای شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در صورتی که هزینه بهره برداری از محل منابع شرکت و یا منابع داخلی مؤسسه و نهاد عمومی غیردولتی مربوط تأمین شود به حساب درآمد دستگاه مسئول بهره برداری طرح و در غیر این صورت به حساب درآمد عمومی کشور منظور خواهد گردید.

اموال غیرمنقول وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی (ماده ۱۱۴ قانون محاسبات عمومی کشور): کلیه اموال غیرمنقول وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی متعلق به دولت است و حفظ و حراست آنها با وزارتخانه یا مؤسسه دولتی است که مال را در اختیار دارد. وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی می توانند با تصویب هیأت وزیران حق استفاده از اموال مزبور را که در اختیار دارند به یکدیگر واگذار کنند.

فروش اموال غیرمنقول (ماده ۱۱۵ قانون محاسبات عمومی کشور): فروش اموال غیرمنقول وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی که مازاد بر نیاز تشخیص داده شود به استثنای اموال غیرمنقول مشروحه زیر:

- ۱- اموال غیرمنقولی که از نفایس ملی باشد.
- ۲- تأسیسات و استحکامات نظامی و کارخانجات اسلحه و مهمات سازی
- ۳- آثار و بناهای تاریخی
- ۴- اموال غیرمنقول که در رابطه با مصالح و منافع ملی در تصرف دولت باشد که فروش آنها ممنوع می باشد بنا به پیشنهاد وزیر مربوط با تصویب هیأت وزیران و با رعایت سایر مقررات

مربوط مجاز می باشد وجوه حاصل از فروش این قبیل اموال باید به حساب درآمد عمومی کشور واریز شود.

تبصره ۱- در مورد مؤسسات دولتی که زیر نظر هیچ یک از وزارتخانه ها نیستند و به طور مستقل اداره می شوند پیشنهاد فروش اموال غیرمنقول مربوط در اجرای این ماده از طرف بالاترین مقام اجرایی مؤسسات مذکور به عمل خواهد آمد.

تبصره ۲- فروش اموال غیرمنقول شرکت های دولتی بجز اموال غیرمنقول مستثنی شده در این ماده با تصویب مجمع عمومی آنها مجاز می باشد.

شرایط انتقال اموال غیرمنقول (ماده ۱۱۷ قانون محاسبات عمومی کشور): اموال غیرمنقول وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی به پیشنهاد وزیر یا رییس مؤسسه مربوط و با تصویب هیأت وزیران قابل انتقال به شرکت هایی که صددرصد سهام آنها متعلق به دولت است می باشد اموال مزبور توسط کارشناس یا کارشناسان منتخب مجمع عمومی شرکت به قیمت روز ارزیابی و پس از تأیید مجمع عمومی سرمایه شرکت معادل قیمت مذکور افزایش می یابد.

شرایط انتقال اموال غیرمنقول متعلق به شرکت های دولتی (ماده ۱۱۸ قانون محاسبات عمومی کشور): اموال غیرمنقول متعلق به شرکت های دولتی که صددرصد سرمایه و سهام آنها متعلق به دولت است با تصویب هیأت وزیران قابل انتقال به وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی می باشد، مشروط بر این که قیمت دفتری این گونه اموال انتقالی، مجموعاً از پنجاه درصد سرمایه پرداخت شده شرکت تجاوز ننماید معادل قیمت دفتری اموال مزبور از سرمایه شرکت کسر می شود.

شرایط انتقال اموال غیرمنقول شرکت هایی که صددرصد سهام آنها متعلق به دولت است (ماده ۱۱۹ قانون محاسبات عمومی کشور): اموال غیرمنقول متعلق به شرکت هایی که صددرصد سهام آنها متعلق به دولت است با تصویب مجمع عمومی آنها قابل انتقال به یکدیگر می باشد بهای اینگونه اموال با توافق مجمع عمومی مربوط تعیین و معادل آن از سرمایه شرکت انتقال دهنده کسر و به سرمایه شرکت انتقال گیرنده افزوده می گردد.

شرایط واگذاری اموال غیرمنقول دولتی مزاد بر احتیاج (ماده ۱۲۰ قانون محاسبات عمومی کشور): وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی می توانند پس از تصویب هیأت وزیران حق استفاده از اموال غیرمنقول دولتی مزاد بر احتیاج خود را به طور موقت به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی واگذار نماید. در این صورت مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی انتقال گیرنده بدون این که حق تصرف مالکانه داشته باشند مسئول حفظ و حراست اموال مذکور بوده و باید پس از رفع نیاز عین مال را به وزارتخانه یا مؤسسه دولتی ذیربط اعاده و مراتب را به وزارت امور اقتصادی و دارایی اطلاع دهند.

نمونه اسناد برای پرداخت هزینه ها (ماده ۱۲۸ قانون محاسبات عمومی کشور): نمونه اسنادی که برای پرداخت هزینه ها مورد قبول واقع می شود و همچنین مدارک و دفاتر و روش نگهداری حساب با موافقت وزارت دارایی و تأیید دیوان محاسبات کشور تعیین می شود و دستورالعمل های اجرایی این قانون از طرف وزارت مزبور ابلاغ خواهد شد.

رسیدگی و تصویب ترازنامه و حساب سود و زیان (ماده ۱۳۲ قانون محاسبات عمومی کشور): مجامع عمومی شرکت های دولتی مکلفند ظرف شش ماه پس از پایان سال مالی ترازنامه و حساب سود و زیان (شامل عملیات جاری و طرحهای عمرانی) شرکت را رسیدگی و تصویب نمایند.

تبصره ۱- ترازنامه و حساب سود و زیان (شامل عملیات جاری و طرحهای عمرانی) در صورتی قابل طرح و تصویب در مجمع عمومی خواهد بود که از طرف حسابرسی منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی مورد رسیدگی قرار گرفته و گزارش حسابرسی را همراه داشته باشد.

تبصره ۲- هیأت مدیره و یا هیأت عامل حسب مورد در شرکت های دولتی مکلف است پس از پایان سال مالی حداکثر تا پایان خردادماه ترازنامه و حساب سود و زیان و ضمائهم مربوط را جهت رسیدگی به حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی تسلیم نماید. حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است پس از وصول ترازنامه و حساب سود و زیان و ضمائهم مربوط حداکثر ظرف مدت دو ماه رسیدگی های لازم را انجام داده و گزارش حسابرسی را به مقامات و مراجع ذیربط تسلیم نماید.

تبصره ۳- موعد مقرر برای تسلیم ترازنامه و حساب سود و زیان و ضمائهم مربوط از طرف هیأت مدیره و یا هیأت عامل به حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر تا دو ماه و مهلت رسیدگی حسابرس منتخب وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر تا سه ماه با ارائه دلایل قابل توجیهی که به تأیید وزارت امور اقتصادی و دارایی برسد قابل تمدید است.

منابع:

- قانون دیوان محاسبات کشور
- قانون محاسبات عمومی
- آشنایی با قوانین و مقررات (ویژه مدیران، ذیحسابان و کارشناسان مالی دستگاههای اجرایی)